

Тема 3: Імпровізація для подолання комунікативних бар'єрів у презентаціях

Запитання для розгляду на занятті та підготовки дидактичного матеріалу до нього

1. Виявлення бар'єрів у публічному виступі: мовні, культурні, психологічні (наприклад, тривога аудиторії).
2. Імпровізаційні техніки для управління непередбачуваними ситуаціями (технічні збої, складні запитання).
3. Стратегії спонтанного переформулювання ідей для різних культурних контекстів.
4. Роль невербальної імпровізації: жести, міміка, контакт очима для посилення впливу.
5. Практичні вправи: симуляція стресових ситуацій у виступах і їх подолання через імпровізацію.
6. Аналіз кейсів: як імпровізація допомогла уникнути конфліктів у міжкультурних презентаціях.

Рекомендована література:

1. Грицан Н.В. Техніка сценічного мовлення: навч.-методичний посібник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Івано-Франківськ, 2020. 286 с.
2. Курінна А.Ф., Меньяло В.І. Мовленнєвотворча підготовка майбутнього педагога до професійної комунікації: словоцентричний підхід. В кн.: *Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів в умовах сучасної освітньої парадигми* / За загальною редакцією Сущенко Л.О. Запоріжжя: ПП «АА Тандем». 2025. С. 125–143.
3. Курінна А.Ф., Меньяло В.І. Розвиток риторичного потенціалу здобувачів вищої освіти: лінгвосинергетичний вимір. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2022. Т. 1. № 80. С. 210–217. URL: http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2022/80/part_1/41.pdf
4. Курінна А. Ф. Розвиток риторичної компетентності майбутніх вихователів в умовах освітніх змін: лінгвосинергетичний аспект. *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки*. 2020. № 1(34). С. 77–83.
URL: <http://journalsofznu.zp.ua/index.php/pedagogics/article/view/1454/1396>.
5. Курінна А.Ф., Сиваш С.В., Трипольська Н.В. Розвиток професійної компетентності майбутнього педагога: риторичний аспект. *Modern Movement of Science: Proceedings of the 15th International Scientific and Practical Internet Conference*, October 19-20, 2023. Дніпро: FOP Marenichenko V.V., 2023. С. 331–333.

URL: <file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/Conference%20Proceedings%20October%2019-20,%202023.pdf>

6. Курінна А.Ф., Мороко Л.В. Лінгвосинергетичний аспект сучасної мовної освіти (до проблеми розвитку мовленєвотворчої особистості). *Школа особистісного зростання: від творчого розвитку до особистісної реалізації. Авторська модель Ольги Солдатенко*: Науково-методичний посібник. За загальною редакцією Кириленко С.В., Кіян О.І. Київ-Запоріжжя-Чернівці: «Букрек», 2020. С. 95–99.

7. Курінна А. Ф. Новий вимір педагогічної взаємодії з батьківською спільнотою. Тренінгова студія «Експромт». *Школа особистісного зростання: від творчого розвитку до особистісної реалізації. Авторська модель Ольги Солдатенко*: Науково-методичний посібник. За загальною редакцією Кириленко С.В., Кіян О.І. Київ-Запоріжжя-Чернівці: «Букрек», 2020. С. 99–105.

8. Курінна А.Ф., Фролов Д.О. Розвиток екологічної свідомості успішної особистості в синергетичній площині неперервної освіти. *Школа особистісного зростання: від творчого розвитку до особистісної реалізації. Авторська модель Ольги Солдатенко*: Науково-методичний посібник. За загальною редакцією Кириленко С.В., Кіян О.І. Київ-Запоріжжя-Чернівці: «Букрек», 2020. С. 233–242.

9. Мороз-Рекотова Л.В. Вихователь XXI сторіччя: формування професійно-комунікативної культури майбутніх фахівців дошкільної освіти : монографія / Л.В. Мороз-Рекотова. Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2022. 256 с.

10. Педагогічна риторика : метод. рек. до курсу / уклад.: Л.В. Мафтин, О.І. Величко. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 60 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0054103.pdf>.

11. Ревуцька С.К. Риторика : курс лекцій. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2022. 134 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052749.pdf>.

12. Сербенська О. Голос і звуки рідної мови : монографія. Львів : Апіріорі, 2020. 280 с.

13. Серeda І.В. Педагогічна деонтологія, риторика та культура мовлення : навчально-методичний посібник / І.В. Серeda. Миколаїв : Іліон, 2020. 184 с.

14. Kurinna A., Ilichuk L., Mamicheva O., Nesterenk T., Romanova I., & Pinchuk Y. Formation of Rhetorical Competence in University Applicants as a Necessary Factor for Successful Professional Activity. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*. 2022. № 14(4). P. 230–242. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/14.4/639>.

15. Kurinna A. To the problem of rhetorical practices of the future educator of preschool education institution. Innovative projects and paradigms of international education. *A collection of theses: materials of I International multidisciplinary scientific and practical Internet conference «Innovative projects and paradigms of international education»*. Tbilisi, Kyiv: Georgian Aviation University, 2023. С. 83–87.

URL: <https://drive.google.com/file/d/1FAqPqhCBmQFtAzhKH7ML3UfjwDxDJgmK/view>

Інформаційні ресурси:

1. Всеосвіта. URL : <https://vseosvita.ua/>
 2. Всеукраїнська школа онлайн. URL : <https://www.youtube.com/c/MONUKRAINE/featured>
 3. Голуб Ніна. Становлення риторики як науки і навчальної дисципліни. URL : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/umlsh/2010_3/Golub.pdf
 4. Дихання. Діафрагмальне дихання. Парадоксальна гімнастика Стрельнікової. Дихання Bodyflex. Марія Бурмака. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=ke0Y598uORo>
 5. Зручні сесії з МАК. URL : <https://www.ekartka.com.ua/>
 6. Інформація про конкурс Global Teacher Prize Ukraine та інтерв'ю з переможцями цього конкурсу. URL : <https://globalteacherprize.org.ua/>
 7. Пінчук Ю.В. Риторика, культура та техніка мовлення корекційного педагога. Навч.-метод. посібн. URL : https://pidruchniki.com/89954/ritorika/ritorika_kultura_ta_tehnika_movlennya_korektsiynogo_pedagoga
 8. Практикум з розвитку м'яких навичок. URL : <https://profosvita.online/courses/course-v1:Profosvita+CS-K001SFPL+2024/about>
 9. Прищак М.Д., Залюбівська О.Б., Слободянюк О.М. Ділове спілкування. URL : https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/icgn/14prishak_dilove_spilkuvannya/index.html
 10. Студія он-лайн освіти. URL : <https://www.ed-era.com/>
 11. Сагач Галина Риторика. URL : <https://studfile.net/preview/2425910/>
- TED Talks: знайдіть ідеї, які варто поширювати URL : <https://www.ted.com/talks>